

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁמִינִי (שַׁבַּת פְּרָה) לְעִלּוּי נִשְׁמַת שְׁלוֹם בֶּן אֶסְתֵּר סִיבוּנִי ת.נ.צ.ב.ה. כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 17:21

עֲרַשׁ"ק יט' אדר ב' תשע"ד (21.3.14)

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:30

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

בְּנֵי צִיּוֹן

"וַיֵּשֶׂא אֶהָרֶן אֶת יָדוֹ אֶל הָעַם וַיְבַרְכֵם" (ט', כב')

עַל הַכְּתוּב "וַיֵּשֶׂא אֶהָרֶן אֶת יָדוֹ אֶל הָעַם וַיְבַרְכֵם", פֶּרַשׁ רַשׁ"י: "וַיְבַרְכֵם", (שִׁבְרַךְ אֶת יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת שֶׁל) בְּרַכַּת הַכֹּהֲנִים: 'בְּרַכְךָ (ה' וַיִּשְׁמְרְךָ), יָאֵר (ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ), יֵשֶׂא (ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיֵּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם)". וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִיָּן זֶה. שֶׁכֵּן, מָה רָאָה אֶהָרֶן הַכֹּהֵן לְבָרֵךְ דּוֹקָא בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אֶת יִשְׂרָאֵל, בְּבְרַכַּת הַכֹּהֲנִים? נִקְדִּים תַּחֲלִילָה מָה שְׁכַתּוּב בְּפִרְשַׁת "בְּלֶק" (כב', כח): "וַיִּפְתַּח ה' אֶת פִּי הָאֲתוֹן וַתֹּאמֶר לְבַלְעֵם מָה עָשִׂיתִי לְךָ כִּי הִכִּיתַנִּי זֶה שְׁלֹשׁ רַגְלִים". וּפֶרַשׁ רַשׁ"י: "זֶה שְׁלֹשׁ רַגְלִים" – רָמַז לּוֹ (=הַקַּב"ה לְבַלְעֵם): אֶתָּה מְבַקֵּשׁ לְעַקּוֹר אוֹמָה, הַחוֹגְגֵת שְׁלֹשׁ רַגְלִים בְּשָׁנָה!?"

הֵנָּה, לוֹמְדִים אָנוּ מִכָּאן, שְׁזֹכוֹת מִצְוֹת שְׁלֹשׁ הַרְגָלִים עֲמֵדָה לְיִשְׂרָאֵל לְהַצִּילֵם מִקְלַל בְּלָעַם הַרְשָׁע. וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִיָּן זֶה. שֶׁכֵּן, מִדּוּעַ עֲמֵדָה זְכוּת שְׁלֹשׁ הַרְגָלִים לְיִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל הַמִּצְוֹת?

בְּסִפּוֹר "בְּנֵי אֲרִיאֵל" (בְּלֶק) הוּא מְפָרֵשׁ עֲנִיָּן זֶה עַל-פִּי הַכְּתוּב (בַּמְדַּבֵּר כד', א'): "וַיֵּרָא בְּלָעַם כִּי טוֹב בְּעֵינַי ה' לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הֵלֶךְ כְּפַעַם בְּפַעַם לְקִרְאֵת נְחֹשִׁים, וַיִּשֶׁת אֶל הַמְדַּבֵּר פָּנָיו". וּפֶרַשׁ שָׁם אוֹנְקֵלוֹס: "וְשׁוּי לְקַבֵּל עֲגָלָא דְעַבְדוֹ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא". דְּהֵינּוּ, בְּלָעַם הַרְשָׁע שָׁת/שָׁם פָּנָיו אֶל הַמְדַּבֵּר כְּדִי לְעוֹרֵר אֶת חֲטָא הָעֲגָל, בְּחוֹשְׁבוֹ שֶׁכֵּף יוֹתֵר לוֹ לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל.

וְאוּלָּם, שְׁכַפִּי שֶׁהַבְּאֵנוּ, זְכוּת שְׁלֹשׁ הַרְגָלִים עֲמֵדָה לְיִשְׂרָאֵל, כְּפִי שְׂאוֹמֵר הַפִּיטָן הָאֱלֹקִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַקָּלִיר (פִּיטָן לְחַג הַפֶּסַח): "...אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר תַּעֲזוּ בְלַעְדִּי, יִכְפֹּר...בְּאֵלֵהֶם מוֹעֲדֵי". דְּהֵינּוּ, מָה שְׁחַטָּאוּ יִשְׂרָאֵל בְּעֲגָל, וְאָמְרוּ (שְׁמוֹת לב', ד'): "אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל", יִכְפֹּר עַל-יְדֵי (וַיִּקְרָא כג', ב') "אֱלֹהֵי הֵם מוֹעֲדֵי".

מֵעֵתָּה מְבוֹאֵר הֵיטֵב מָה שְׂרָמְזָה הָאֲתוֹן לְבַלְעֵם, בְּאוֹמְרָה אֵלָיו: "כִּי הִכִּיתַנִּי זֶה שְׁלֹשׁ רַגְלִים", וּפֶרַשׁ רַשׁ"י: "זֶה שְׁלֹשׁ רַגְלִים" – רָמַז לוֹ, אֶתָּה מְבַקֵּשׁ לְעַקּוֹר אוֹמָה, הַחוֹגְגֵת שְׁלֹשׁ רַגְלִים בְּשָׁנָה!?" כְּלוּמָר, הֲלֹא עַל-יְדֵי שִׂישְׂרָאֵל עֲתִידִים לְחַגּוֹג אֶת שְׁלֹשׁ הַרְגָלִים בְּכָל שָׁנָה, יִתְכַפֵּר לָהֶם חֲטָא הָעֲגָל, וְאֵיךְ אֶתָּה רוֹצֵה לְקַלֵּלם בְּגִלְלַת חֲטָא הָעֲגָל?

וְנִרְאָה לְבָאֵר עֲנִיָּן זֶה בִּיתֵר שְׂאֵת (שְׁקִיּוֹם מִצְוֹת שְׁלֹשׁ הַרְגָלִים הִיא כְּפָרָה עַל חֲטָא הָעֲגָל), עַל-פִּי מָה שְׂאָמַר מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְפָנָי ה' יִתְבָּרַךְ לְאַחַר חֲטָא הָעֲגָל (שְׁמוֹת לב', יג'): "זָכַר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם כִּי תִדְבַר אֲלֵהֶם אֲרָבָה אֶת זִרְעֵכֶם כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֲתָן לְזִרְעֵכֶם וְנָחְלוּ לְעַלְמִם". וְדַרְשׁוּ חו"ל עַל-כֵּךְ בְּמִדְרַשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה מִד', ה'): "זָכַר לְאַבְרָהָם" – לְמָה מְזַכֵּר כָּאֵן (מֹשֶׁה אֶת) שְׁלֹשֶׁת (הַ)אֲבוֹת?...אָמַר מֹשֶׁה: אִם שְׂרִיפָה הֵם (=יִשְׂרָאֵל) תִּיבִים, זָכַר לְאַבְרָהָם שֶׁנָּתַן נַפְשׁוֹ לְכַבֵּשׁן הָאֵשׁ, לְהַשְׂרִיף עַל (קְדוּשַׁת) שְׁמֶךָ, וְתִצָּא (=וְתַחֲשַׁב) שְׂרִיפָתוֹ לְשְׂרִיפַת בְּנָיו (=כְּאִילוֹ נִשְׂרָפוּ בְּנָיו). וְאִם הַרִיגָה הֵם (=יִשְׂרָאֵל) תִּיבִים, זָכַר לְיִצְחָק אֲבִיהֶם, שֶׁפָּשַׁט צְוָאָרוֹ עַל גְּבֵי הַמְּזוּבָת, לְהַשְׁחִט עַל שְׁמֶךָ וְתִצָּא (=וְתַחֲשַׁב) הַרִיגָתוֹ לְהַרִיגַת בְּנָיו. וְאִם גִּלּוּת הֵם תִּיבִין, זָכַר לְיַעֲקֹב אֲבִיהֶן, שֶׁגָּלָה מִבֵּית אָבִיו לְחָרָן, וַיִּצְאֻ אֵלָיו בְּאֵלוֹ. הוּי (=וְזָהוּ שְׁכַתּוּב) "זָכַר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל".

וְרֹאוי לְהוֹסִיף כָּאֵן מָה שְׂמוּבָא בְּמִדְרַשׁ, שְׁשִׁלְשַׁת הַרְגָלִים הֵם כְּנִגְדַּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים – אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב – וּכְפִי שְׁכַתּוּב שָׁם (שְׁמוֹת רַבָּה לֵא, ב'): "כְּתִיב, 'שְׁלֹשׁ רַגְלִים תַּחֲגֵל לִי בְשָׁנָה' – הַקַּב"ה קָבַע שְׁלֹשׁ רַגְלִים בְּתוֹרָה, בְּזֹכוֹת הָאֲבוֹת".

עֲנִיָּן זֶה מְבוֹאֵר בִּיתֵר הַרְחָבָה בְּדַבְרֵי הַ"טוֹר" (או"ח סימן תיז), בְּשֵׁם אֲחִיו הָרַב יְהוּדָה, הָאוֹמֵר, "שֶׁהַמוֹעֲדִים נִתְקַנּוּ כְּנִגְדַּ הָאֲבוֹת: פֶּסַח כְּנִגְדַּ אַבְרָהָם, דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית יח', ו'): 'לוֹשִׁי וְעָשִׂי עוֹגוֹת', וּפֶסַח הִיָּה. שְׁבוּעוֹת כְּנִגְדַּ יִצְחָק, שְׁתַּקִּיעַת שׁוֹפָר שֶׁל מִתֵּן תוֹרָה הִיָּה בְּשׁוֹפָר מֵאִילוֹ שֶׁל יִצְחָק. סְכוּת כְּנִגְדַּ יַעֲקֹב, דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית לג', יז'): 'וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכוּתָהּ וַיָּבֵן לוֹ בַּיִת וַלְמַקְנָהּוּ עָשָׂה סְכוּתָהּ".

הנה כי כן מבוואר היטב מה שאמרה האתון לבלעם, שבקש לקלל את ישראל בגלל **חטא העגל**, "אתה מבקש לעקור אומה, החוגגת שלש רגלים בשנה?". שהרי, שלש רגלים אלו מכונים כנגד שלשת האבות, אשר זכותם עמדה לישראל לכפר על **חטא העגל**, כפי שאמר משה בתפילתו לפני הקב"ה: "זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך".

וצריך לדעת, שקודם שחטאו ישראל בעגל לא היו צריכים כלל את ברכת הנהנים. שכן, צינורות השפע נמשכו להם ישירות מאת הקב"ה, ולא על-ידי שליח. אולם, לאחר שחטאו ישראל בעגל, פגמו באותם צינורות השפע, ועל-פני צוה הקב"ה את הנהנים משבט לוי, שהיו השבט היחיד שלא חטא בעגל, שימשיכו הם את הברכה לבני ישראל. והנה כבר למדנו שהכפרה של חטא העגל היא בזכות שלש הרגלים/שלשת האבות, ועל פני הדבר רמזו בברכת הנהנים, כדי שבזכות הרגלים והאבות יזכו הנהנים להמשיך את הברכות לעם ישראל:

1. מטעם זה יש בברכת הנהנים שלשה פסוקים – כנגד שלשת האבות, שהם כנגד שלש הרגלים, המכפרים בקדושתם על חטא העגל.
2. מטעם זה יש בברכת הנהנים 15 תיבות, כנגד 15 ימים שיש בשלש הרגלים.
3. מטעם זה יש בברכת הנהנים ששים אותיות – כדי לרמז על שלש מאות וששים השעות שיש בשלש הרגלים, המבטלות בששים (=פ"י ששים) את שש השעות של חטא העגל. ולכן ברך אהרן הכהן את העם בברכת הנהנים, אשר יש בה רמז נפלא על כפרת חטא העגל ב-ג' פסוקים, טו' תיבות וששים אותיות. (ע"פ "אורה של תורה" להרה"ק פ"נחס פרידמן) "כל הולך על גחון"

על הכתוב, "כל הולך על גחון", אומרים חז"ל (המאירי, קידושין ל'): "(לעולם) ירגיל (האדם את) עצמו בלימוד (התורה), עד שיהיו אפילו (ה)פרטים הדקים שבתורה סדורים לו. (ולכן) לא נקראו (ה)ראשונים 'סופרים', אלא (על) שהיו מונין (=סופרים) כל אותיות שבתורה, והיו אומרים: **ו** של גחון – חצי התורה באותיות".

כלומר, אם נספור את כל אותיות התורה, ה-**ו** של "גחון" היא אמצא כל האותיות שבתורה. וצריך להבין ענין זה. שכן, על מה זכה "הולך על גחון", הוא **הנחש**, שנרמז שמו בדיוק באמצע אותיות התורה? בספר "ומתוק האור" מובא הסבר נאה על-פי דברי הגאון מוילנא זיע"א, שמפרש את דברי הגמרא (בבא קמא כג'), האומרת: "**א**רס נחש – בין שיניו הוא עומד".

והביא הגאון רמז על-כך ואמר, שאם נציב את האותיות "**שטן**" תחת האותיות "**נחש**":

נ ח ש
ש ט נ

נקבל את האותיות "**שטן**" מימין ו-"**שן**" משמאל, ובאמצע את האותיות "**חט**".

ועל-כך רמזה הגמרא, באומרה "ארס נחש – בין שיניו הוא עומד". דהיינו, "הארס של הנחש" הוא ה-**חטא** (א) העומד בין שיניו של **הנחש**, הוא **השטן**, הוא **יצר הרע**, שמסית את האדם לחטא.

וצריך לדעת (ספ"ה נב), "שכל הגדול מחברו – **יצרו** גדול הימנו". ולכן, ככל שהאדם גדול יותר בתורה, כך נטפל עליו **יצר הרע** ביתר עז וחוזקה, ומנסה להסיתו. ולכן, דוקא באמצע/ב"עומקה" של התורה, במקום שבו נגלית גדולתה ועומקה של התורה הקדושה, שם נמצא **הנחש**, הוא "ההולך על גחון".

ולכן צריך האדם לדעת ולהיזהר, וגם כשהוא גדול בתורה ובקי בכל הפרטים הדקים של התורה, וצולל בעומקה של התורה, דע לך, שההולך על הגחון, הוא **הנחש**, הוא **יצר הרע**, אורב לך שם. "ואת החזיר"

פעם נתכנסו בוילנא רבני העיר והסביבה, כדי לדון בעניני השעה, ולתקן כמה תקנות נחוצות. אורח הכבוד היה רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, הלא הוא ה"חפץ חיים", שהיה מנהיג חרדי נערץ בקהילות ישראל שבאירופה. בכל מקום בואו הטיף ה"חפץ חיים" לשומעיו להיזהר ולהשמר מאיסורי לשון הרע ומרכילות, שהם אבי-אבות הטומאה. גם הפעם פנה ה"חפץ חיים" בדברים נרגשים באזני הרבנים הנאספים, והציע להם לצאת בקול קורא להמוני בית ישראל נגד העוברים על איסורי לשון הרע, החמורים, ולהדגיש שהמדבר לשון הרע - כאילו אוכל חזיר. בתום דבריו הנרגשים של ה"חפץ חיים", קם רבי חיים עוזר, ובקש מהאורח הנערץ, שיסיר את ההצעה שהציע זה עתה, וכך אמר לו: אם נפרסם קול קורא בקהילות ישראל, כפי שהצעת, שבו נשנה את איסורי לשון הרע לאכילת חזיר (למרות שכן הדבר) - התוצאה מן תהיה, שלא נצמצם באורח ממשי את העבירות של רכילות ולשון הרע, ולעומת זאת נחליש בעיני הקמונים את חומרת האיסור של אכילת בשר החזיר..... שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁמִינִי (שַׁבַּת פָּרָה) לַעֲלוֹי נִשְׁמַת שְׁלוֹם בֶּן אֶסְתֵר סִיבוּנִי ת.נ.צ.ב.ה. כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 17:21

עֲרַשׁ"ק יט' אדר ב' תשע"ד (21.3.14)

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:30

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

בְּנֵי צִיּוֹן

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהְרֹן: קָרַב אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת חַטָּאתְךָ וְאֶת עֲלֹתְךָ, וְכַפֵּר בְּעֶדְךָ וּבְעֵד הָעָם" (ט' ז')

עַל דְּבַרֵי מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן, "קָרַב אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת חַטָּאתְךָ וְאֶת עֲלֹתְךָ, וְכַפֵּר בְּעֶדְךָ וּבְעֵד הָעָם", מִפְּרָשׁ רַש"י זצ"ל: "...שֶׁהָיָה אֶהְרֹן בּוֹשׁ וַיִּירָא (=מִתְבַּיֵּשׁ וּמִפְחָד) לְגִשְׁת (אֶל הַמִּזְבֵּחַ). אָמַר לוֹ מֹשֶׁה: לָמָּה אַתָּה בּוֹשׁ? לָכֶּךָ נִבְחַרְתָּ". וְדַקְדְּקוּ הַמְּפָרְשִׁים בְּעֵנֵינוּ: הֲלֹא אֶהְרֹן הָיָה בּוֹשׁ וַיִּירָא מִלְּגִשְׁת, בְּגִלְל שְׁגָרָם לְחַטָּא הָעֵגֶל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת לֵב, ב'–ד'): "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶהְרֹן: פָּרְקוּ גִזְמֵי הַזֹּהֵב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשִׁיכֶם... וַיִּקַּח מִיָּדָם, וַיִּצַּר אֹתוֹ בַּחֲרֹט, וַיַּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל מִסֹּכָה". אִם כֵּן, מִדּוּעַ מְשִׁיב לוֹ מֹשֶׁה: "לָמָּה אַתָּה בּוֹשׁ? לָכֶּךָ נִבְחַרְתָּ"? וְכִי בְּגִלְל שְׁאֶהְרֹן גָּרַם לְחַטָּא הָעֵגֶל הוּא נִבְחַר לְגִשְׁת אֶל הַמִּזְבֵּחַ, וְלִהְיֶיב קֹרְבָנוֹת, כְּדֵי לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?

וְעוֹד צְרִיכִים אֲנִי לְהַבִּין, מִדּוּעַ סָבַב מְסוּבָב כָּל הַסִּיבּוֹת, הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שְׁחַטָּא הָעֵגֶל יַעֲשֵׂה דוֹקָא עַל-יָדֵי שִׁיתּוּפוֹ שֶׁל אֶהְרֹן הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, וְהֲלֹא כְּתוּב (מְשִׁלֵי יב, כא): "לֹא יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל אֹן?"

כְּדֵי לְבַאֵר כָּל זֹאת, נִקְדִּים לְהַבִּיא הַקְּדָמָה נִפְלְאָה מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ (הַבְּעַש"ט) זִיע"א, הַמְּבֹאֵר בְּדֶרֶךְ רִמּוֹ אֶת מֵאֲמָר חו"ל (ראש השנה כט'): "זֶה הַכֶּלֶל, כָּל שְׂאִינוֹ מְחֻיָּב בְּדָבָר, אֵינּוֹ מוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יָדֵי חוֹבְתָן". הַפֶּשֶׁט הוּא, שְׁכָל מִי שְׂאִינוֹ חָיִב בְּמִצְוָה מְסוּיָמָת, אֵינּוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יָדֵי חוֹבְתָם (כְּגוֹן: חֲרַשׁ, שׁוֹטֵה וְקָטָן, הַפְּטוּרִים מִמִּצְוֹת הַתּוֹרָה, וְלִכֵּן הֵם אֵינָם רְאוּיִים לְתַקּוּעַ בְּשׁוֹפָר, כְּדֵי לְהוֹצִיא אֶת הַצִּיּוֹר יָדֵי חוֹבְתָם).

וּבְדֶרֶךְ הַרִמּוֹ אֹמֵר הַבְּעַש"ט, הִנֵּה תְּכַלִּית עֲבוֹדַת הַצַּדִּיק בְּעוֹלָם הַזֶּה הִיא לְהַחְזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה עַל חַטָּאֵיהֶם, וְלִקְרֹבָם לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. אוֹלָם, אֹמֵר הַבְּעַש"ט, כָּלֵל גְּדוֹל הוּא בִּידְיָנוּ, שֶׁהַצַּדִּיק יָכוֹל לְהַעֲלוֹת וּלְתַקֵּן אֶת יִשְׂרָאֵל מִחַטָּאֵיהֶם, רַק אִם יֵשׁ לוֹ יְרִידָה קִצָּת, (לְהִיּוֹת מְחֻיָּב בְּדָבָר שֶׁפָּגְמוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל). וְעַל-יָדֵי זֶה שֶׁהוּא עוֹלָה וּמִתְעַלָּה כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ, הוּא מַעֲלָה וּמִתְקַן עִמּוֹ גַּם אֶת יִשְׂרָאֵל בְּדָבָר שֶׁחָטְאוּ בוֹ.

וְזֶהוּ מָה שְׂרוּמֹזַת הַמִּשְׁנָה: "כָּל שְׂאִינוֹ מְחֻיָּב בְּדָבָר" – צַדִּיק, הַנִּמְצָא לְמַעֲלָה, וַאֲיִנוֹ מְחֻיָּב בְּדָבָר שֶׁפָּגְמוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל – "אֵינּוֹ מוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יָדֵי חוֹבְתָן" – אֵינּוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל "יָדֵי חוֹבְתָן", מִהַחֻבּוֹת וּמִהַעֲוֹנוֹת שֶׁלָּהֶם. לְפִי זֶה יֵשׁ לֹאמֵר, כִּי מָה שֶׁסָּבַב הַקֶּב"ה, שְׁאֶהְרֹן הַכֹּהֵן יִהְיֶה שׁוֹתֵף לְעִשְׂתֵי הָעֵגֶל, הוּא כִּיּוֹן שְׁאֶהְרֹן עֲתִיד לְהִיּוֹת כְּהֵן גְּדוֹל, שְׂיָבִיא קֹרְבָנוֹת לְכַפֵּר עַל חַטָּא הָעֵגֶל, שֶׁהוּא שְׂרַשׁ כָּל הַחַטָּאִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת לֵב, ד'): "וּבְיוֹם פְּקֻדֵי, וּפְקֻדְתֵי עֲלֵהֶם (אֶת) חַטָּאתָם", וּפְרַשׁ רַש"י זצ"ל: "תְּמִיד כְּשֶׁאֶפְקֹד עֲלֵיהֶם עֲוֹנוֹתֵיהֶם, וּפְקֻדְתֵי עֲלֵיהֶם מַעֲט מִן הָעוֹן הַזֶּה עִם שְׂאֵר הָעוֹנוֹת. וַאֲיִן פּוֹרְעֵנוֹת (=גְּזִירָה) בָּאָה עַל יִשְׂרָאֵל, שְׂאִין בָּהּ קִצָּת מִפְּרַעוֹן עוֹן הָעֵגֶל". לָכֵן דוֹקָא אֶהְרֹן הוּא זֶה שֶׁהָיָה צְרִיף לְהַשְׁתַּתֵּף בְּחַטָּא הָעֵגֶל – כְּדֵי לְהִיּוֹת מְחֻיָּב בְּדָבָר, כְּדֵי שְׁעַל-יָדֵי כֵּן יוֹכַל לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל "יָדֵי חוֹבְתָן" (עוֹן הָעֵגֶל).

וּמַעֲתָה יִתְבַּאֵר הֵיטֵב פִּירוּשׁ חו"ל, שֶׁהָיָה אֶהְרֹן בּוֹשׁ וַיִּירָא לְגִשְׁת אֶל הַמִּזְבֵּחַ בְּגִלְל שֶׁהוּא גָרַם לְחַטָּא הָעֵגֶל. וְעַל-כֵּן אָמַר לוֹ מֹשֶׁה: לָמָּה אַתָּה בּוֹשׁ? הֲלֹא "לָכֶּךָ נִבְחַרְתָּ" – אֲדַרְבְּא, בְּגִלְל שֶׁהַשְׁתַּתֵּפְתָּ בְּחַטָּא הָעֵגֶל, הִנֵּה זֶה מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁתִּהְיֶה מְחֻיָּב בְּדָבָר, כְּדֵי שֶׁתּוֹכַל לְהוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יָדֵי חוֹבְתָן – לְהַחְזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים.

וְהִנֵּה, יְדוּעַ שְׁאֶהְרֹן הַכֹּהֵן, מְלַבֵּד הַקֹּרְבָנוֹת שֶׁהָיָה מְקַרֵּיב כְּדֵי לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה "אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה". כִּפִּי שְׂאוּמְרִים חו"ל: כְּשֶׁהָיָה רוֹאֵה אֶהְרֹן שְׁנֵי בְנֵי אָדָם הַשׁוֹנְאִים זֶה אֶת זֶה, הָיָה הוֹלֵךְ לְאַחַד מֵהֶם, וְאוֹמֵר לוֹ: בְּנִי, רֵאֵהוּ חֲבֵרְךָ מְטַרֵף אֶת לְבוֹ (=מִתְבַּלְבֵּל מְרֹב צַעַר), וְתוֹלֵשׁ שְׁעֵרוֹתָיו וְצוֹעֵק: 'אוֹי לִי! אֵיךְ אֲשָׂא עֵינַי אֶל חֲבֵרִי? מִתְבַּיֵּשׁ אֲנִי מִמֶּנּוּ, שְׂאֲנִי הוּא שְׁחַטָּאתִי לוֹ! וְכֵן הָיָה יוֹשֵׁב אֲצִלוֹ, עַד שֶׁמְסִיר קִנְיָהּ וְשִׁנְאָה מִלְּבוֹ. אַחַר הָיָה הוֹלֵךְ לְחֲבֵרוֹ, וּמְסַפֵּר לוֹ אוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁסִּפֵּר לְרֵאשׁוֹן. וְכִשְׁנִפְגְּשׁוּ שְׁנֵי שׁוֹנְאִים אֱלֹהִים, הֵיוּ מִתְחַבְּקִים וּמְנַשְׁקִים זֶה לְזֶה בְּאַהֲבָה רַבָּה. וְעָלְיוֹ אוֹמֵר הַכְּתוּב (מְלָאכִי ב', ו'): "תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ... בְּשְׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הֵלֵךְ אֶתִּי וְרַבִּים הִשִּׁיב מֵעוֹן".

ועל מעלה זו של אהרן, ש"רבים השיב מעון" – שהיה מזכה את הרבים ומחזירם לאביהם שבשמים – אומר הזוהר הקדוש (תרומה קכט), "אין שיעור וערך לגדל שכר האדם המזכה נפשות ומקרבן לעבודתו יתברך...". שכן, הקב"ה רוצה מאד שיחזירו אליו את פושעי ישראל, כפי שרומז הכתוב בתורה: "אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה" – דהינו, שצריך ל"הקריב" (=לקרב) אדם לה' "מן הבהמה" – מאנשים שדומים לבהמה, ולהחזירם בתשובה לאביהם שבשמים.

ומוסיף על-כך ואומר ה"אור החיים" הקדוש: הנה, פתוב בתורה "לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים... מהם השב תשיבם לאחיך". "לא תראה את שור אחיך" אלה הם בני אדם, שנמשלו לבהמות, והם צאן קדוש, אולם הם "נדחים", מפיון שהעובר על-פי ה' נקרא נידח. לכן מצוה אותנו ה' יתברך לבל נתעלם מהם, אלא "השב תשיבם" – צריך להשיבם אל ה' בתשובה.

ועל מזכי הרבים, המוציאים "יקר מזולל" (=המוציאים את הטוב מתוך הרע), אומר הזוהר הקדוש (מתורגם ללשון הקודש), "(ש)כרוז יוצא בקול (בשמים), ואומר: עליונים ותחתונים העידו עדות, מי הוא זה הבורא נפשות ומזכה לחוטאים שישובו לה' ? ההוא שכתר של מלכות על ראשו, והוא ראוי לעלות עכשיו לפני הקב"ה ושכינתו.

אז מזמנים שני עדים, מלאכים, שנקראים "עיני ה'", והם המשוטטים בכל העולמות, ועומדים מאחורי הפרגוד, ומעידים ואומרים: אנחנו מעידים על פלוני בן פלוני, שמזכה את הרבים ומסירם מדרפם המקולקלת, אשרי לו ואשרי חלקו... (ו)גם אביו נזכר לטובה, והקב"ה שמח בשבילו, ו(יש) שמחה וחדוה גדולה למעלה. ובשעה זו מזדמן ממונה אחד, שהוא הגזבר על דורות הצדיקים. ורומז לו הקב"ה, ואז... הממונה מביא צורת זה האדם, שמכניס ומקרב בני אדם לעבודתו יתברך, ומעמיד צורה שלו לפני הקב"ה. ובאותה שעה מוסרים לצורת אדם זה... שבעים מפתחות של אוצרות המלך.

והקב"ה מברך לצורה ההיא בכל הברכות שברך לאברהם, שהיה מגיר גרים, ומקרבן תחת כנפי השכינה. ורומז הקב"ה לארבע כיתות העליונים, ונוטלים צורת האדם והולכים עמו, והוא עולה לשבעים עולמות גנוזים, שאין בן אדם זוכה להם – (אלא) רק מי שמזכה (את) (ה)חוטאים. ואילו היו יודעים בני האדם תועלת ומעלת ענין זה, היו רודפים אחר פעולה זו. והיא מצוה יותר (גדולה) ממי שעושה צדקה לעניים, (כיון) שגורם שיתעלה הקב"ה על כסא כבודו, וגורם הכנעת הסטרא אחרא – אשרי לו ואשרי חלקו". (ע"פ "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש... אש זרה אשר לא צוה אתם... ותצא אש... וימתו"

על האסון של שריפת שני בני אהרן, אומר "כסא הרחמים", שבניו של אהרן הכהן, נדב ואביהוא, מתו על חמשה דברים, שסימנם "אש זרה": א', אשה, שלא היו להם נשים. ש', שתויי יין היו. ז', זרע בנים לא היו להם. ר', רחיצת ידים ורגלים לא קימו. ה', הורו הלכה לפני רבם. ועל כל אלה נתחייבו מיתה.

ומוסיף "כסא הרחמים", שכאשר היו משה ואהרן מהלכים בדרך, ונדב ואביהוא מהלכין אחריהם, וכל ישראל אחריהם. אמר לו נדב לאביהוא: אימתי ימותו שני זקנים הללו, ואני ואתה ננהיג את הדור? אמר להן הקדוש ברוך הוא: נראה מי קובר את מי! (עפ"י סנהדרין נב). ומכיון ששתק אביהוא, נענשו שניהם. וזהו שכתוב: "ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו". "מחתתו" – אותיות תחת משה ואהרן (שחתרו תחת משה ואהרן). "וינתנו בהן אש" – אש ראשי תיבות איבה שגאה. ועל-כך אמר התנא רבי אלעזר הקפר: "הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם". ה' יצילנו ממידות אלו, אמן.

"ויקברו וישאם בכתנתם אל מחוץ למחנה"

כאשר בקשה ממשלת רוסיה לבנות מסילת ברזל על שטח בית העלמין היהודי בעירה בעלזא, לא היתה ברירה, אלא להוציא את עצמות הנפטרים מבית העלמין הישן. אבל, מפיון שעדין לא קדשו את בית העלמין החדש, הורה מרן מהר"ש מבבלזא זיע"א להעלות את כל עצמות הנפטרים לעזרת הנשים של בית הכנסת, עד שיגמרו להכין את בית העלמין החדש. לאחר כמה ימים הבחינו התושבים שעצמות הנפטרים, שנמצאות בעזרת הנשים, לא נחות, אלא נדות כל הזמן בחסר מנוחה. מיד הלכו והודיעו למרן מהר"ש זיע"א. כאשר שמע כך האדמו"ר, רצה לגזור תענית על הציבור. אולם, לאחר ששקע בשרעפי קדש, הודיע שאין צורך להתענות על-כך. וזאת, כיון שמסרו לו מן השמים, שאותן העצמות הללו הן של הנפטרים שגרו בעירה בעלזא בתקופת הב"ח (הרב הקדוש יואל סירקיס, בעל "בית החדש"). ומכיון שהם מררו את חיינו, ולא נתנו לו מנוח בעולם הזה – נגזר עליהם, מידה פנגד מידה, שגם הם לא ינוחו בשלום על משכבם, ולא תהיה לעצמותיהם מנוחה. שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁמִינִי (שַׁבַּת פָּרָה) לְעִלּוּי נִשְׁמַת שְׁלוֹם בֶּן אֶסְתֵּר סִיבוּנִי ת.נ.צ.ב.ה. **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 17:21**

עֲרַשׁ"ק יט' אדר ב' תשע"ד (21.3.14)

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:30

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"זֶה הַדְּבַר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ, וַיְרֹא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד ה'" (ט' ו')

סֵפֶר רַבִּי מֹשֶׁה אֲלֵיכֶם מְקוּוֹנֵינִי: מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי זוֹשָׁא מְאֻנִּיפּוֹלִי, שֶׁהִגִּיעַ פַּעַם לְפָרֶשֶׁת דְּרָכִים, וְלֹא יָדַע לָאֵן לְפָנוֹת, עַד שֶׁהִבִּיט עַל אִיזוֹ דֶּרֶךְ מְרַחֵף שֵׁם ה' הַקְּדוֹשׁ (י-ו-ה), לְנוֹכַח עֵינָיו, וְאָז לְאוֹתָהּ דֶּרֶךְ שֵׁם אֶת פְּעָמָיו. וְכִף צָרִיף לְגִהוּג כָּל אָדָם וְאָדָם – הַפְּטִיר הַרְבִּי מְקוּוֹנֵינִי – כַּאֲשֶׁר מִתְעוֹרֵר בְּלִבּוֹ רְצוֹן לַעֲשׂוֹת פְּעוּלָה כְּלִשְׁהִי – וּמִנְקָר בְּלִבּוֹ הַסֶּפֶק, הָאֵם זֹהִי מִצְוָה, אוֹ חֲלִילָה עֲבִירָה, שֶׁהֵיכָר הָרַע "צוֹבֵעַ" אוֹתָהּ שֶׁתִּרְאֶה כְּמִצְוָה – יִתְבּוֹנֵן הָאָדָם וַיִּבְדּוֹק אִם "כְּבוֹד ה'", כַּעֲיֵן שֵׁם ה', מְרַחֵף מֵעַל מַעֲשָׂהוּ אוֹ לֹא. וְכֵן יִחְשׁוּב בְּלִבּוֹ, הָאֵם תּוֹצְאוֹת מַעֲשָׂהוּ זֶה יִגְרְמוּ לְהִרְבוֹת כְּבוֹד שְׁמַיִם, אוֹ חֵס וְחֲלִילָה לְהִיפֵךְ.

"וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלְּפָנָי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיִּמָּתוּ לְפָנָי ה'" (י' ב')

אֲמָרוּ חו"ל: בְּשִׁבִיל אַרְבָּעָה דְּבָרִים (=חֲטָאִים) **מֵתוּ** בְּנֵיוֹ שֶׁל אֶהֱרָן, נָדָב וְאַבִּיהוּא, וּבְכֻלָּם כְּתוּב מִיָּתָהּ: (א) בְּגִלְל שֶׁנִּכְנְסוּ שְׁתוּיֵי יָיִן לְמִקְדָּשׁ (=לֹאֲהֵל מוֹעֵד שְׁבַמְשָׁכֵן), וְעַל זֶה נֵאמָר: "יָיִן וְשֵׁכָר אַל תִּשְׁתַּ אֶתָּה וּבְנֵיךָ אֶתָּךְ בְּבִאֲכֶם אֶל אֲהֵל מוֹעֵד וְלֹא תִמָּתוּ" (וּרְמֹז לְכֹךְ, שְׁשֵׁנִי בְּנֵי אֶהֱרֹן מֵתוּ בְּגִלְל שְׁשֵׁתוֹ יָיִן, נִמְצָא בְּכַתוּב (טו' א'): "וַיִּדְבַר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אֶהֱרֹן בְּקָרְבָתָם לְפָנָי ה' וַיִּמָּתוּ". הִנֵּה רְמֹז הַכְּתוּב, דּוֹקָא בְּסוֹפֵי הַתִּיבוֹת עַל הַיָּיִן ("שְׁנֵי בְּנֵי אֶהֱרֹן") לֹאֲמַר לָךְ שְׁסוֹפִים וְקִיצֵם בָּא, מִחֲמַת שְׁשֵׁתוֹ יָיִן כַּאֲשֶׁר שְׁרָתוֹ בְּקוֹדֶשׁ).

(ב) בְּגִלְל שֶׁנִּכְנְסוּ לְאֲהֵל מוֹעֵד בְּלִי רְחִיצַת יָדַיִם וְרִגְלַיִם, שֶׁנֵּאמָר: "בְּבִאֲכֶם אֶל אֲהֵל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא יִמָּתוּ".
(ג) בְּגִלְל שֶׁנִּכְנְסוּ מִחוּסְרֵי בְּגָדִים (=לֹא לְבָשׁוּ מֵעִיל תְּכֵלֶת בְּשַׁעַת הָעֲבוּדָה, שֶׁנֵּאמָר: "וְהָיָה עַל אֶהֱרֹן לְשֵׁרֵת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקְּדֹשׁ לְפָנָי ה'... וְלֹא יָמוּת").

(ד) בְּגִלְל שֶׁלֹּא הָיוּ לָהֶם נָשִׁים, וְלֹא הָיוּ לָהֶם יְלָדִים (=לֹא קִיְמוּ מִצְוַת פְּרִיָּה וּרְבִיָּה), שֶׁנֵּאמָר: "וַיָּמָת נָדָב וְאַבִּיהוּא לְפָנָי ה'... וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם".

אֲמַר רַבִּי לְוִי: שְׁחֻצְנִים (=גֵּאִים) הָיוּ נָדָב וְאַבִּיהוּא. הַרְבֵּה נָשִׁים הָיוּ יוֹשְׁבוֹת עֲגוּנוֹת (=בְּלֹא בַעַל) וּמִמֵּתִינוֹת לָהֶם, וּמָה נָדָב וְאַבִּיהוּא הָיוּ אוֹמְרִים? אַחֵי אַבִּינוּ, מֹשֶׁה – מִלָּךְ. אַחֵי אִמְנוּ – נָשִׂיא (נִחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב, נָשִׂיא שֶׁבֶט יְהוּדָה). אַבִּינוּ, אֶהֱרֹן – כֹּהֵן גְּדוֹל, וְאִילּוֹ אָנוּ, סַגְנֵי כְּהוּנָה אָנוּ – אִם כִּף אִיזוֹ אֲשֶׁה רְאוּיָה לָנוּ?
"וְשׁוֹר וְאֵיל לְשִׁלְמִים לְזִבְחַ לְפָנָי ה'... כִּי הַיּוֹם ה' נִרְאָה אֲלֵיכֶם" (ע"פ "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

הַשֵּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ כּוֹתֵב (תַּעֲנִית, דְּרוֹשׁ לְהַסְפֵּד צְדִיקִים): "יְדוּעַ, כִּי הַמִּקְדָּשׁ שֶׁלְמָטָה מְכוּן (כַּ)נְּגֵד (ה)מִקְדָּשׁ שֶׁלְמַעְלָה. עַל-כֵּן, כְּשֶׁנִּתְחַנְּנָה (=נִחְנָנָה) הַמְשָׁכֵן לְמָטָה, רָצָה הַקֹּב"ה לְחַנּוּךְ גַּם כֵּן (אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ) שֶׁלְמַעְלָה. וְלִקַּח אֶת נָדָב וְאַבִּיהוּא, שֶׁהָיוּ הַיּוֹתֵר מְקוּדְשִׁים, וּבָזָה נִתְחַנְּנָה (=נִחְנָנָה) (בֵּית הַמִּקְדָּשׁ) (שֶׁ)לְמַעְלָה. כִּי הֵם (=נָדָב וְאַבִּיהוּא) לֹא מֵתוּ מִחֲמַת חֲטָא, כְּמוֹבֵן בְּפִשְׁטָן שֶׁל דְּבָרִים, רַק אֲדַרְבָּא, נִכְנְסוּ בְּהִשְׁגָּה גְדוֹלָה וּמוֹפְלָאָה, וְנִשְׁאַרוּ נִשְׁמָתָם דְּבוּקָה לְמַעְלָה... וְאָז נִתְחַנְּנָה (=נִחְנָנָה) הַמְשָׁכֵן שֶׁלְמַעְלָה. כִּי, כְּמוֹ שִׁישׁ לְמָטָה כֹּהֵן גְּדוֹל, (הוּא) אֶהֱרֹן, כֵּן (יֵשׁ) לְמַעְלָה כֹּהֵן גְּדוֹל, הוּא מִיכָאֵל, הַמְקַרֵּיב נִשְׁמָתָם שֶׁל צְדִיקִים בְּמִזְבֵּחַ שֶׁלְמַעְלָה, כְּנִרְמֹז בְּפִסּוּק: 'כִּי הַיּוֹם ה' נִרְאָה אֲלֵיכֶם'.

(נִרְאָה אֲלֵיכֶם) הֵם אוֹתִיוֹת 'אֶהֱרֹן מִיכָאֵל'".

וּבַעֲנִין זֶה כּוֹתֵב הַרְה"ק פִּינְחָס מְקוּרִיץ זִיע"א בְּסִפְרוֹ "אֲמָרֵי פִינְחָס": בְּכָל בְּקָר יָכוֹל הָאָדָם לְהִבְחִין אִם תּוֹרָתוֹ וְעֲבוּדָתוֹ שְׁעֵבַד בְּמִשְׁךָ כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם הֵיטָה רְצוּיָה לְפָנָי ה' יִתְפָּרֵךְ.

וּמִסְבִּיר עֲנִין זֶה הַרְה"ק מְקוּרִיץ, וְאוֹמֵר: צָרִיף לְדַעַת, שֶׁכַּאֲשֶׁר הָאָדָם עוֹבֵד אֶת ה' בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת, הִנֵּה, מַעֲבוּדָתוֹ זֹאת נַעֲשֶׂה לְבוּשׁ לְנִשְׁמָתוֹ. וְהָיָה וְאִם אוֹתָהּ עֲבוּדָה שֶׁל הָאָדָם הֵיטָה כְּרָאוּי, בְּדַחֲלֵיו וּרְחִימוֹ, אִזּוֹ בְּתוֹם אוֹתוֹ הַיּוֹם, בְּלִילָה, נִשְׁמָתוֹ "פְּרָחָה לְעֵילָא" – פּוֹרְחַת וְעוֹלָה, מְלוּבֶשֶׁת עִם אוֹתוֹ לְבוּשׁ לְשׁוֹרְשָׁה לְמַעְלָה.

וְהִנֵּה, כַּאֲשֶׁר מְגִיעָה הַנִּשְׁמָה לְמַעְלָה, מִיַּד לּוֹקַח אוֹתָהּ הַמְלַאָךְ מִיכָאֵל (שֶׁהוּא הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל שֶׁל מַעְלָה) וּמְקַרֵּיבָה עַל

מזבַּח לְרִיחַ נִיחּוּחַ לְפָנֵי ה'.

אָבֵל – אוֹמֵר הַרְהֵ"ק מְקוֹרֵיץ – אִם תּוֹרַתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ שֶׁל הָאָדָם בְּמִשְׁךְ אוֹתוֹ יוֹם לֹא הָיוּ כְּרֵאוּי, אִזּוֹ אֵין נִשְׁמָתוֹ "פְּרָחַת לְעִילָא" – לֹא עוֹלָה נִשְׁמָתוֹ בְּלִילָה לְשָׁמַיִם, כִּיּוֹן שָׂאִין לָהּ לְבוּשׁ רֵאוּי, וּמְמִילָא הִיא אֵינְנָה מוֹקְרֶבֶת עַל מִזְבֵּחַ שֶׁל מַעֲלָה (שְׁהָרֵי כְּתוּב בַּתּוֹרָה (וַיִּקְרָא כֹא, יח'–כג): "כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב. וְאֵל..הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ"). אִם כֵּן, נִשְׁאֲלֵת הַשְּׁאֵלָה, מִנֵּיִן יְכוּל הָאָדָם לְדַעַת אִם עָלְתָה נִשְׁמָתוֹ בְּלִילָה, וּנְקִרְבָה עַל הַמִּזְבֵּחַ לְרִיחַ נִיחּוּחַ לְפָנֵי ה' יִתְבָּרַךְ?

עַל-כֵּן, אוֹמֵר הַרְהֵ"ק מְקוֹרֵיץ, יֵשׁ סִימָן מוֹבְהָק. אִם בִּבְקָר, כַּאֲשֶׁר הָאָדָם מֵתְעוֹרֵר וַיֵּשׁ לוֹ מִיד **אֵשׁ** הַתְּלַהּבוֹת לְעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ – זֶהוּ סִימָן שֶׁנִּשְׁמָתוֹ הֵיטָה קָרְבַּן בְּלִילָה עַל הַמִּזְבֵּחַ שֶׁל מַעֲלָה, וּמֵאוֹתָהּ **אֵשׁ** שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ נִשְׁאָר **נִיצוּץ** בְּתוֹךְ נִשְׁמָתוֹ, אֲשֶׁר בִּבְקָר מְלַהֵיב אֶת לְבוֹ שֶׁל הָאָדָם לְעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ.

וְעַנְיָן זֶה, אוֹמֵר הַרְהֵ"ק מְקוֹרֵיץ, נִרְמָז בַּתּוֹרָה בְּפִרְשַׁת "צו", בְּכַתוּב: "זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה, הוּא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה עַד הַבֶּקֶר, וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ". דְּהֵינּוּ, "זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה" – זֹאת הִיא הַתּוֹרָה "הָעֹלָה" (=שֵׁישׁ לָהּ עֹלָה לְמַעֲלָה). אִם "הוּא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה" – אִם נִשְׁמָתוֹ עָלְתָה עַל מוֹקְדָה בְּלִילָה, עַל הַמִּזְבֵּחַ – שְׂמוּזָה מוֹכַח שֶׁגַּם תּוֹרַתוֹ עָלְתָה (מִכִּיּוֹן שֶׁתּוֹרַתוֹ הִיא לְבוּשׁ לְנִשְׁמָתוֹ).

אָךְ, אֵיךְ יָדַע הָאָדָם אִם נִשְׁמָתוֹ עָלְתָה עַל הַמִּזְבֵּחַ בְּלִילָה? – אִם "אֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ" – אִם בְּהַתְעוֹרְרוֹ בִּבְקָר יוֹקֵדַת בּוֹ **אֵשׁ** הַמִּזְבֵּחַ, וְלְבוֹ בּוֹעֵר בְּשִׁלְהֶבֶת **אֵשׁ** לָהּ יִתְבָּרַךְ, סִימָן הוּא שֶׁנִּשְׁמָתוֹ נִקְרְבָה עַל-גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ שֶׁל מַעֲלָה קָרְבַּן לָהּ. וּמֵאוֹתָהּ **אֵשׁ** נִשְׁאָר **נִיצוּץ** אֶחָד בְּתוֹךְ נִשְׁמָתוֹ, שֶׁמִּמֶּנּוּ בּוֹעֵר לְבוֹ לָהּ, כַּאֲשֶׁר הוּא מֵתְעוֹרֵר בִּבְקָר. "אֶת הַגִּמְלָה כִּי מַעֲלָה גֵרָה הוּא וּפְרָסָה אֵינְנָה מִפְּרִיס..." ("יא' ד')

שׂוֹאֵל ה' כְּלִי יִקָּר": מְדוּעַ פּוֹתַחַת הַתּוֹרָה דוֹקָא בְּסִימָן הַטְּהָרָה בְּבַהֲמוֹת הַטְּמְאוֹת, וְלֹא בְּסִימָן הַטּוֹמְאָה שְׁבָהוּן, כְּמוֹ שְׁכַתוּב: "אֶת הַגִּמְלָה כִּי מַעֲלָה גֵרָה הוּא" (הַגִּמְלָה, שֶׁהוּא בַּהֲמָה טְמְאָה אִמְנָם מַעֲלָה גֵרָה, שְׂזַהוּ סִימָן טְהָרָה, אִךְ אֵינּוּ מִפְּרִיס פְּרָסָה, שְׂזַהוּ סִימָן טּוֹמְאָה), "וְאֶת הַשֶּׁפֶן כִּי מַעֲלָה גֵרָה הוּא", "וְאֶת הָאֲרֻנְבֶּת כִּי מַעֲלָת גֵרָה הוּא..." וְכֵן "וְאֶת הַחֲזִיר כִּי מִפְּרִיס פְּרָסָה הוּא"? (הַחֲזִיר מִפְּרִיס פְּרָסָה, שְׂזַהוּ סִימָן טְהָרָה, אִךְ אֵינּוּ מַעֲלָה גֵרָה).

וְעוֹנָה ה' כְּלִי יִקָּר", שְׁדַבֵּר זֶה בָּא לְלַמְדֵנוּ, שֶׁסִּימָן הַטְּהָרָה הָאֶחָד שֵׁישׁ בְּבַהֲמוֹת הַטְּמְאוֹת הָאֵלֶּה מוֹסִיף עַל טּוֹמְאָתוֹ. שְׂכֵן, דוֹקָא מְשׁוּם שֵׁישׁ בְּהֵן סִימָן טְהָרָה, הֵן מְסוּפְנוֹת יוֹתֵר, שְׂכֵן, יְכוּלוֹת הֵן לְפָשׁוּט אֶת טְלַפְיָהוּן, וְלוֹמֵר: "רֵאוּ! אֲנִי מִפְּרִיס פְּרָסָה – טְהוֹר אֲנִי!", אוֹ לְפַתּוּחַ אֶת פִּיהֵן וְלוֹמֵר: "רֵאוּ! אֲנִי מַעֲלָה גֵרָה – טְהוֹר אֲנִי!" וְהָרִי זֶה מְסוּפֵן מְאֹד, כִּי הַצְּבוּעַ הַמַּעֲמִיד פְּנִים, מְסוּפֵן שְׁבַעֲתִים, מְשׁוּם שֶׁמְכַרְזוֹ הוּא עַל עֲצָמוֹ בְּמַרְמָה שֶׁהוּא טְהוֹר! "וְאֶת הַחֲזִיר כִּי מִפְּרִיס פְּרָסָה הוּא וְשִׁסַּע וְשִׁסַּע פְּרָסָה וְהוּא גֵרָה לֹא יִגֵּר טְמָא הוּא לָכֵם" ("יא' ז')

הַצְּדִיק רַבִּי מְאִיר'ל מְפָרְשׁוֹן שֶׁלֵּן נִהַג לְחַזֵּר בְּעֲצָמוֹ עַל פְּתַחֵי גְדִיבִים, וְלִהְתְּרִימָם לְמַעַן עֲנִיִּים וְנִצְרָכִים. פְּעַם הִגִּיעַ רַבִּי מְאִיר'ל לְבֵיתוֹ שֶׁל גְּבִיר אֶחָד, שֶׁהָיָה תַלְמִיד חָכֵם וּמְדַקְדָּק בְּמִצְוֹת, אִךְ יָדוֹ הֵיטָה קְפוּצָה לְכָל דְּבַר שֶׁבְּצַדְקָה. כְּשֶׁרָאָה הָאִישׁ אֶת רַבִּי מְאִיר'ל עוֹמֵד בְּפֶתַח בֵּיתוֹ, הִבִּין שֶׁבֵּא לְהִתְרַיְמוֹ לְדַבֵּר מִצְוָה, וּמִיד הִחַל מִתְנַצֵּל בְּדַבְרֵי חֲסִידוֹת מְעוֹשִׂים: "הֲלֹא רוּאָה אֲדוֹנֵי, שָׂאִין שְׁעֵתִי פְּנוּיָה עֵתָה! אֲנִי מְמַהֵר לְבֵית הַמְדַרְשׁ לְשִׁיעוּר הַקְּבוּעַ בַּתּוֹרָה וְלִתְפִילָה בְּצִיבוּר!" וּבְעוֹדוֹ מְדַבֵּר, נָטַל הָאִישׁ בְּיָדוֹ אֶת כּוּבְעוֹ וּמְעִילוֹ, וְהִחַל צוֹעֵד בְּחוּפְזָה אֶל מַחוּץ לְפֶתַח הַבַּיִת. מְהֵר אַחֲרָיו רַבִּי מְאִיר'ל, וְאָמַר לוֹ: עֲלִיךָ וְעַל שְׂכָמוֹתֶךָ כִּבֵּר אִמְרָה הַתּוֹרָה: "כִּי מִפְּרִיס פְּרָסָה הוּא...וְהוּא גֵרָה לֹא יִגֵּר" (כְּתוּב זֶה נֶאֱמַר, עַל הַחֲזִיר), וּפִירוּשׁ הַפְּסוּק הוּא: מָה הֵיטְרוֹן שֵׁישׁ לְפָרְסוֹת צְעָדָיו שֶׁל אָדָם, בְּהִלְכָתוֹ לְמָקוֹם תּוֹרָה וְתִפְילָה – אִם "גֵרָה לֹא יִגֵּר" – אִם הוּא אֵינּוּ מְנַדֵּב לְעַנִּיִּים אֶת ה'גֵרָה" – (גֵרָה מְלִשׁוֹן מְטֻבֵּעַ, כְּמוֹ שְׁכַתוּב: "עֲשִׂרִים גֵרָה הַשְּׁקֵל").

"וַיִּשְׁמַע מִשָּׁה, וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו"

מְסוּפֵר עַל "הֵיחֻדִי" הַקְּדוּשׁ מִפְּשִׁיחָא זצ"ל, שֶׁהָיָה מְלַמֵּד בִּימֵי נְעוּרָיו, בְּכַפֵּר אֶצֶל בַּעַל בֵּית אֶחָד. בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן, כְּשֶׁכָּבַר נִתְפָּרַס "הֵיחֻדִי" לְצְדִיק גְּדוֹל, חָלָה בְּנוֹ שֶׁל אוֹתוֹ בַּעַל הַבַּיִת, בְּעֵינָיו, וְאוֹתוֹ בַּעַל הַבַּיִת דָּרַשׁ בְּרוֹפְאִים, וְלֹא הוֹעִיל מְאוּמָה, וְכִבֵּר נִתְעוֹר בְּנוֹ לְגַמְרֵי. וְהִנֵּה שְׁמַע הוּא, שְׂאוֹתוֹ אָדָם שֶׁהָיָה מְלַמֵּד אֶת בְּנוֹ, מְשָׁה, נִתְגַּלָה כְּרַבִּי קְדוּשׁ. וּמִיד נָסַע אֵלָיו עִם בְּנוֹ הַחוּלָה, כְּדִי שִׁיבְרַךְ אוֹתוֹ בְּכַרְכַּת רְפוּאָה שְׁלָמָה. כְּשֶׁבֵּא לְשֵׁם, הִתְחִיל הֵיחֻדִי הַקְּדוּשׁ לְדַבֵּר עִם בְּנוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת בְּדַבְרֵי תּוֹרָה, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: מְשָׁה! הַשּׁוֹמֵעַ אֶתָּה? – וְעַנָּה הֵבֵן: "כֵּן, שׁוֹמֵעַ אֲנִי". אָמַר לוֹ הֵיחֻדִי הַקְּדוּשׁ מִפְּשִׁיחָא: כְּתוּב בַּתּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה (וַיִּקְרָא י', כ): "וַיִּשְׁמַע מִשָּׁה, וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו..." וְרָאָה זֶה פְּלֵא – מִיד הִתְחִיל הֵבֵן לְרֵאוֹת בְּעֵינָיו, וְנִתְרַפָּא... שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁמִינִי (שַׁבַּת פְּרָה) לְעִלּוּי נִשְׁמַת שְׁלוֹם בֶּן אֶסְתֵּר סִיבוּנִי ת.נ.צ.ב.ה. כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 17:21

עֲרַשׁ"ק יט' אדר ב' תשע"ד (21.3.14)

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:30

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַתֵּצֵא אִשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה'" (י' ב')

עַל הָאָסוֹן שֶׁל שְׁרִיפַת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרָן, אָמְרוּ חו"ל, שֶׁבְּנָיו שֶׁל אֶהֱרָן הִכְהֵנוּ, נָדָב וָאֲבִיהוּא, מֵתוּ עַל שֶׁלֹּא הָיוּ לָהֶם נָשִׁים, וְלֹא הָיוּ לָהֶם יְלָדִים, וּמִמִּילָא גַם לֹא קִיְמוּ מִצְוַת פְּרִיָּה וּרְבִיָּה, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ג', ד'): "וַיָּמָת נָדָב וָאֲבִיהוּא לִפְנֵי ה'... וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם".

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מִדּוּעַ מֵתוּ בְּנֵי אֶהֱרָן דּוֹקָא **בְּשְׁרִיפָה**, וְלֹא לְמַשֵּׁל בַּחֲנֻק אוּ בַעֲוֹנָשׁ אַחֵר? וְנִרְאֶה לְהִבִּין זֹאת, עַל-פִּי מָה שֶׁאָמְרוּ חו"ל בְּעִנְיַן זְיוּגָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל: "אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ – שְׂכִינָה בִּינֵיהֶם (יח). לֹא זָכוּ – אִשׁ אוֹכְלָתָם" (**אִשׁ אִשָּׁה**). כְּלוּמַר, כְּאֲשֶׁר הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה זֹכִים לְהִתְחַתֵּן, וְלִהְיוֹת לְעוֹר אֶחָד לְשֵׁנִי, אָזִי מִתְמַתְקִים **הַדִּינִים** וְהַשְּׂכִינָה בִּינֵיהֶם. אֲךָ, אִם **לֹא זָכוּ** – אִשׁ אוֹכְלָתָם ("**לֹא זָכוּ**" גִּימְטְרִיָּה "**דִּין**" ר' מִשָּׁה יִבְנִיאֵלִי). יוֹצֵא, אִפּוֹא, מִכָּאן, שֶׁבְּנֵי אֶהֱרָן מֵתוּ דּוֹקָא **בְּשְׁרִיפָה** מִלִּפְנֵי ה' (וְלֹא בַעֲוֹנָשׁ אַחֵר), מִפְּנֵי שֶׁ"לֹא זָכוּ" – לֹא זָכוּ לְהִתְחַתֵּן, כְּדִי שֶׁתִּשְׁרַח בִּינֵיהֶם לְבִין נִשְׁוֹתֵיהֶם הַשְּׂכִינָה – וְלָכֵן נַעֲנִשׁוּ דּוֹקָא **בְּשְׁרִיפָה**, רַחֲמָנָא לִיְצַלְן.

"שְׁמַעוֹן בֶּן שִׁטַּח אוֹמֵר: הֲוֵי מְרַבֵּה לְחַקוֹר אֶת הָעֵדִים" (פְּרָקִי אֲבוֹת א' ט')

בַּסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "פְּרֵי חַיִּים" לַהֲרַה"ק בַּעַל "אוֹרֵחַ חַיִּים", מְבוֹאֵר מֵאֲמַר שְׁמַעוֹן בֶּן שִׁטַּח – "הֲוֵי מְרַבֵּה לְחַקוֹר אֶת הָעֵדִים" – בְּדֶרֶךְ נִפְלְאוֹה. וְהִיּוֹת וְרַעֲיוֹן קְדוֹשׁ זֶה נוֹגֵעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֵיתָנוּ מִיַּדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, נִרְחִיב כָּאֵן אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוּרִים.

הִנֵּה יָדוּעַ וּמְפוֹרָסִם, כִּי בַּפְּסוּק "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד", הָאוֹת **ע** שֶׁל "שְׁמַע" וְהָאוֹת **ד** שֶׁל "אֶחָד", הֵן אוֹתוֹת גְּדוּלוֹת, וְשִׁתִּיָּהֵן מְצַטְרְפוֹת יַחַד לְמִלָּה "**עַד**". וְהַכּוֹנֵה הִיא, שְׁעַל-יַדֵּי "קְרִיאַת שְׁמַע", הָאָדָם הוּא בְּבַחֲנֵית "**עַד**", שְׁמַעִיד עַל אַחַדוֹתוֹ שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ. וְהִנֵּה כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים אָנוּ אֶת "קְרִיאַת שְׁמַע" פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם, בְּעֶרֶב וּבִבְקָר, אָנוּ בְּעֶצֶם מַעֲדִים בְּכָל יוֹם, עִם שְׁנֵי **עֵדִים**, עַל אַחַדוֹתוֹ שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא אֶחָד, וְאֵין מְלַבְדּוֹ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹלֵט עַל כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְכָל דְּבַר הַמִּתְרַחֵשׁ בַּעוֹלָם וּבַבְּרִיאָה כְּלָה, הוּא מֵאֵיתוֹ יִתְבָּרַךְ.

לָכֵן, צָרִיכִים אָנוּ לְדַעַת וְלְהִבִּין אֶת עִנְיַן הָאֲמוּנָה הַשְּׁלֵמָה בְּאַחַדוֹתוֹ שֶׁל הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ. שָׁכֵן, אִם נִשְׁאֵל כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל, הַשׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, הָאֵם הוּא מֵאֲמִין בְּאֲמֵת וּבְתַמִּים בְּאַחַדוֹת ה' יִתְבָּרַךְ? אֵין סֶפֶק שְׁאוֹתוֹ אָדָם יִתְפַּלֵּא מֵאֵד עַל עֶצֶם הַשְּׁאֵלָה, וְיַעֲנֶה בְּ"הֵן" גְּדוּל, שְׁבִירוֹר שֶׁהוּא מֵאֲמִין גְּדוּל בְּאַחַדוֹת ה'.

אוֹלָם, אִם יִרְצֶה הָאָדָם לְבַחֹן אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמֵת, הָאֵם הוּא מֵאֲמִין בְּאַחַדוֹת ה', אוּ אִזּוֹ הוּא יִרְאֶה, שֶׁהוּא עֲדִין רַחוּק מִשְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה. שְׁהָרִי אִם הוּא בַּעַל אֲמוּנָה שְׁלֵמָה בַּה' יִתְבָּרַךְ, מִדּוּעַ הוּא **כּוֹעֵס וְרוֹטֵן** כְּאֲשֶׁר אֵין הוּא מְצַלִּיחַ בְּעַסְקָיו? וְהִלֵּא כָּל מָה שֶׁקוֹרֶה בַּעוֹלָם הַזֶּה הוּא כְּאֲמוֹר רַק מֵאֵת ה'. וְכָל אֶחָד יוֹדֵעַ אֶת מֵאֲמַר חו"ל (בִּיצֵה טז): "כָּל מִזְנוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד רֵאשׁ הַשָּׁנָה". אִם כֵּן, וְהִכָּל קְצוּב לֹא מֵה' יִתְבָּרַךְ, עַל מָה **הַכּוֹעֵס?** וְכוּן, אִם יִתְבוֹנֵן הָאָדָם, אֵיךְ הוּא **כּוֹעֵס** עַל כָּל דְּבַר שֶׁהוּא אֵינוֹ מְצַלִּיחַ לְבַצֵּעַ, אוּ עַל כְּבוֹד שֶׁחִבְרוּ מִקְּבֵל וְהוּא אֵינוֹ מִקְּבֵל, וְכָל מִינֵי אִירוּעִים וְעִנְיָנִים שֶׁלֹּא מְצַלִּיחַ בָּהֶם, וְהוּא מֵלֵא **כּוֹעֵס** עַל-כֵּן, וְאִם נִשְׁאֵל אוֹתוֹ מִדּוּעַ הוּא **כּוֹעֵס?** הִלֵּא הוּא מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַקַּב"ה הוּא אֶחָד, וְאֵין בְּלַעֲדָיו, וְכָל מָה שֶׁקוֹרֶה בַּעוֹלָם הוּא בַּהֲשֻׁגָה פְּרִטִית מֵאֵת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִם לֹא הִצְלַחְתָּ, הָרִי סִימָן הוּא שֶׁהַקַּב"ה יוֹדֵעַ שְׁיוֹתֵר טוֹב לָךְ שֶׁלֹּא תִצְלַיִחַ בְּדַבַּר הַזֶּה. אִם כֵּן, לְמָה אַתָּה **כּוֹעֵס?**

אֲלֵא, וְדָאִי שְׂאֵתָה מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַחַדוֹת ה', אוֹלָם אֲמוּנָה זֹו שֶׁלָּךְ רַחוּקָה מִלְּהִיּוֹת מוֹשְׁלֵמַת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת. כִּי בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם, כְּשֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּעִנְיַי הַעוֹלָם הַזֶּה, אַתָּה פְּשוֹט מְרַבֵּה לְשִׁכּוֹחַ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ, וְרַק כְּשֶׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ הָאֵם אַתָּה מֵאֲמִין, אַתָּה נֹזְכֵר שְׂאֲכֵן אַתָּה מֵאֲמִין גְּדוּל בַּה' יִתְבָּרַךְ. אֲבָל בְּרוּר הוּא, שְׂאֵין זֹו אֲמוּנָה שְׁלֵמָה, כִּיּוֹן שֶׁשְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה הִיא לְזִכּוֹר תְּמִיד אֶת ה', בְּכָל שְׁעוֹת הַיְּמָמָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמַר דּוֹד הַמְּלָךְ, ע"ה

וזהו שאומר התנא הקדוש שמעון בן שטח: "הוי מרבה לחקור את העדים" – כלומר את אותם פעמיים "עד" שאֵתה מעיד בכל יום, ערב ובקר, על אחדות ה' יתברך – תרבה לחקור/לבדוק את ה"עדים" הללו – האם אתה באמת מאמין באחדותו יתברך, או שאתה רק אומר זאת בפיה, ולמעשה אתה רחוק מכך...?

יתכן לבאר את דברי שמעון בן שטח, האומר "הוי מרבה לחקור את העדים", גם בדרך רמז על עבודת ה'. הנה ידוע, שתכלית עבודת ה' היא, שיעבוד האדם את הקב"ה לא רק בחוץ, בהיותו בין בני האדם, שאז הוא מתביש ומתירא מפני בני האדם, לבל יחזיקו אותו לבעל עבירה, אלא צריך האדם לעבוד את בוראו גם בהיותו לבדו בביתו, כשאין איש רואהו. לפי זה יש לומר, שזהו הענין שצונו הקב"ה לכתוב מזוזה בפתח ביתנו: כדי שכאשר אנו ניכנס לתוך ביתנו, ניפגש עם המזוזה, ונזכור שגם כאן, בתוך ביתנו, אנו צריכים לקבל עלינו על מלכות שמים, כי המלך הקב"ה רואה אותנו בכל מקום. ועל זה נאמר: "לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר (=בביתו), כבגלוי (=בין בני אדם)" (תפילת שחרית).

רמז לענין זה, שיהא אדם ירא שמים בסתר, כבגלוי, מוצאים אנו בציווי ה' לעשות את ארון הברית מצופה זהב, מבפנים ומבחוץ, כפי שכתוב (שמות כה, יא): "וצפית אתו זהב טהור, מבית (=מבפנים) ומחוץ תצפנו", כדי לרמז לנו שאין זה מספיק להיות "מצופה זהב טהור רק מבחוץ" (=כאשר אנשים רואים אותך) – אלא עיקר התכלית היא "וצפית אתו זהב טהור מבית (=מבפנים)" – גם בהיותך בבית, תעבוד את ה' יתברך, כמו בהיותך בחוץ, בין בני האדם. לכן, העצה היעוצה היא, שיזכור האדם: "(ש)המלך הגדול הקב"ה, אשר מלא כל הארץ כבודו עומד עליו (=על האדם) (תמיד), ורואה (את כל) מעשיו... (ואז תגיע) אליו היראה וההכנעה... מה' יתברך" ("מורה נבוכים" להרמב"ם).

אולם, על-פי דברי שמעון בן שטח, "הוי מרבה לחקור את העדים" – על האדם לזכור שגם בביתו ישנם "עדים", שמעידים על כל מעשיו, כמו שאמרו חז"ל (תענית יא): "שמא יאמר אדם: מי מעיד בי? (=מי יעיד עלי, כשאני בתוך ביתי בחדרי חדרים?). (והתשובה היא): אבני ביתו של האדם, וכן קורות ביתו מעידים בו (=עליו), שנאמר (חבקוק ב, יא): 'כי אבן מקיר (הבית) תזעק, וכפיס (=קורה) מעץ יעננה'".

ומעתה יש לומר, שזהו מה שרמז לנו התנא שמעון בן שטח: "הוי מרבה לחקור את העדים" – תרבה לחקור את העדים, אבני וקורות ביתך, האם אתה באמת מתנהג כראוי בהיותך בביתך בצנעה, ואז אבני וקורות ביתך לא יוכלו להעיד נגדך בבית דין של מעלה, או שמא חלילה יש לעדים אלו מה לומר נגדך ביום הדין, כי בביתך בסתר אינך מתנהג כראוי... (ע"פ "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "וידם אחרון"

לאחר שנסתלקו נדב ואביהוא, בניו של אהרן הכהן, מן העולם, מתארת לנו התורה את גדולתו של אביהם, אהרן הכהן, בשתי מלים: "וידם אהרן"! דהינו, שקבל את גזר הדין באהבה גמורה, ולא הרהר כלל אחרי הנהגתו של ה' יתברך, וזהו "וידם אהרן". "וידם" - לשון דומם, שעשה אהרן עצמו פדומם, שאין בו שום כאב או מרמור, וקבל את גזירתו של ה' יתברך באהבה. בענין זה מסופר, שבשנת תקנ"ז היתה שנת בצורת קשה מאד ליושבי תימן. שכן, היתה זו השנה השביעית ברציפות, שלא ירדו בה גשמים, והיה רעב גדול מאד בכל המחוזות. כשהגיע יום תשעה באב, החליטו ראשי הקהילה לערוך עצרת תפילה וזעקה בבית הקברות, כדי שגם המתים יעמדו בתפילה וזעקה לפני שוכן מרומים. ואכן, באותו היום לקחו כל הקהילה את ספר התורה עמם, ויצאו לבית הקברות.

מיד כשהגיעו פתחו בתפילה וזעקה, כשהשמש יוקדת מעל ראשם, ועפר הארץ לוחט מחום השמש היוקדת. כשראה רבה של תימן, הרה"ג יחיא צאלח זצוק"ל זיע"א, את בני הקהילה מתנפחים בבכי קורע לב, בעודם צמים על חרפן בית המקדש, עמד על רגליו, וקרא: "קהל קדוש, דעו לכם, אהבת ה' היא למעלה מהכל! לבי אומר לי, שסובלים אנו שבע שנים רצופות של בצורת, כיון שאין אנו מקבלים דין שמים באהבה. ויש בינינו אנשים שמתרעמים על ה' יתברך. לכן, אומר אני לכם, אם נחליט בדעתינו בהחלטה נחושה, שאין לנו שום תרעומת וכעס חלילה כנגד שמים, ומקבלים אנו הכל באהבה, ולבנו שלם עם ה' יתברך - אין לי ספק שה' יושיענו ויוריד לנו גשמים". ומיד שאל את הקהל: "מסכימים?" וכלם ענו: "מסכימים בלב שלם". הדברים יצאו מפייהם, ומיד נתקדו השמים בעבים, וגשמי רצון וברכה החלו לרדת...! שבת שלום לכל בית ישראל!

נא לשמור על קדושת הגיליון!